

Sy-li spěwał,
Pilnje džětał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spar měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwał
Swěrnje džětał
Wšědne dny;
Džěć pak swjatosok,
Dušl daty,
Wotpočń ty.

Z njobjes mana
Njeh 6l khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Klž Bóh poda,
Wokiew te. F.

• Sserbske njedželske łopjeno. •

Budyschin

11. novembra 1928

Bauhen

Čištoč a naklad Čsmolerjěz knižicziščětnje a knižarnje šap. družst. s wobm. ruł. w Budyschinje.
Wukhadža łóžba šobotu a plačzi bėrtlětnje 108 łotyč pjenježłow.

23. njedžela po šwjatej Trojizy.

Scjenje šwjateho Marka 12, 41—44.

W zyrkwi to bė. Móschnicžka šo pšhibliza. Žena tych řemščeřkow šo šastróža a štorcži šwoju šušodžinu a praji: Pšchemjeń mi to do drobnych nownych. Mějeshe jeno dwajnowař, a toho dara bė jej tola šškoda.

Ššto by našch Rnjesh Jesuř k njej prajił? Esnano šašo to: „Šladaj na tamnu wudowu, kotraž je wšchitko, šštož mějeshe, to je wšchitku šwoju žiwnosć nutsch položila“.

Husto šu Šbóžnikowe šłowo pšchi Božim řaschěžu njewužitnje wužiwali. Esu jara šnadny dar dawali, a pokasali na řhwalbu, kotruž šcherpatžy wudowy w templu namařaschtej. Ale to tola myřl štawišny wo wudowje, kotraž wšchitko woprowasche, njeje. Šštož chze wučomnikam prařicž, je to: Tu macže pšchikad wopora, kotrež řcže Bohu winojczi. Tale wudowa njedžěli mjes tym, šštož dyrbi jej wostacž a tym, šštož Bohu řkuscha. Wona to tak njecžini, řaž ludžo husto čžinja, šo najwjetřchi džěl ša řebje řřhowaju a dawaju jeno najmjeńřchi džěl šwojemu Bohu. Niz jeno, šštož móža parowacž, ale tež šštož nuřnje trjeba, poda jako džakny wopor ša šwjatocžnosć w Božim domje a ša měr, kotryž je dostala.

Řhutne prařchenje ša naš nětko je: Řařte šu našche wopory? Dawasch ty tež po tym, šštož řy dostał, Bóh je čže wobhnađžil a s měrom wobohacžil. Potom dyrbiřch twoju paršchonu, wšchě twoje mozy a twój čžař jemu dacž, šo twoje pšchecža ša řebje řyle jemu woprujesch. Esobu spěwał tola řy

hižom: Ša nočžu myřlicž wjaz na řebje; Eso nuricž řadřcho chžu do tebe.

Ššto wědža nam miřionarojo powědacž s pohanřteho kraja! Macž w řndiřkej řřhowa řebi wot řwojeju džěćzi řłabřche a řhore, a řtrowe a řylne wopruje Bohu w řězy Ganges. W hdyž řo prařchesch, čžehodla tak džěli, wotmołwi: „Njemóžu tola mojemu Bohu řłabe a řhore woprowacž“. My wěmy, ššto je pšchi tym pohanřte, ale wulkotne je, řaž ju čžěri, řawěrnje tež najłěpřche Bohu pščinjesč. Řač niřke je pornjo temu řebicžiwe řmyřlenje bohateho muža, řiž k řwojej duřhi prařesche: „Łuba duřha, ty mařch wjele řubla nahromadženeho na wjele lět; měj nětř wotpočžinř; řěř, pij a budž dobreje myřle“.

Šladaj, tam pola wudowy řo řamo wot řo řosumi, šo wopruje. Řobožny čžłowjeł njemóže hinał. Řač ptacžil we nalěčžu šaje hižom řpěw řanjeře. Mjeřku řjane řhěrluřche našich řpěwarřkich wopory, wot wobhnađženyh a čžištyh wutrowow Bohu pščinjeřene? Nařche zyrkwje, a wšchě wuřtawy řřchecžanřteje lubosčže řwědcženja wjeřoleho woprowanja? Ššto je japoschtołow a řich wjele miřionarow k pohanam čžěriło? To bė wulke pšchecže, řam řebje woprowacž tomu Rnjesej.

My řtejimy we wěre, tak prařimy. Na Boha řo řyle wěřče řpuschčzamy. Ale hdyž wón něřšto wot naš mětč chze, něřšto pjenjes ša twar řeho Řraleřtwa, dobre wuřnacže ša čžesč řeho šwjateho mjena, něřařki řošřudny řkutł k pšchewinjenju řeho njepřchecželow, chžemy řapocžecž na řškodnu myřlicž, kotruž řmějemy, na řidu čžłowjełow, kotraž njemu-

wostanje, na wotstupjenje wot něčžeho spodobneho? Je naša pobožnosť wěrna? Spěwachmy sažo:

„Hdyž woni wošmu nam
Wšchě czažne kubla tam,
Dha i teho nimaju
Wšchak nicžo k lěpšchemu,
Nam dyrbi njebo wostacž“.

Bychmy my dženša wšchě czažne kubla woprowacž mohli, a d woprowacž mohli? Wonkach w šwětnym žiwjenju husto tež křyšchich wo tajkich, kiž so wopruja sa wulku wěž. A hjes teho tež nihdže dopředka njeudže. Kaž by hinaf hycž moholo w Božim kralestwje? Tón, kiž něhdy žwoje wježeke nad woporom wudowny mějesche, je tež šam na Boži woltar wopor položil a žylemu cžłowjestwu nowy pucž, dobywarški pucž njebieskeho žiwjenja wotewril. Wón je žwoje bójške žiwjenje dač k wumóženju sa jich wjele. Džakujemy so jemu!

Samjeń.

Do Wóšlinka!

Do Wóšlinka běchmy so 1. novembra na pucž nastajili, tam šobu šwjeczič 25lětny jubilej knjesa fararja Wiczežka. Ale do Wóšlinka dóncž, to njeje tak jednore. Cžim bóle pšichipóšawamy tu šwěru, i kotrejž je knjes jubilar na 21 lět pšichihadžak do našeje šerbsteje konferenzy a tohorunja do měšacžnych šhromadžinow Budyškeje konferenzy. Skoro tam njebychmy dóšchli, šnajmjeńšcha niz w prawym cžažu. Spóšnachmy, kaži jara wužitny nastroj tajki auto je. Tutón dyrhjesche nam pomhacž, w prawym cžažu cžah došcžahnyčž. S tutyjm jědžechmy pšches mi tak šnatu lubu krajinu, kotruž njeběch sa dlěšchi cžah wjazny wohladač. Dužny po pucžu namačachmy so po cžažu wšchitny do žyška, kotruž pač so, cžim bóle so k pruskim mjesam bližachmy, sažo rosběža, tak so na kónzu jěšby w Kulowje šchtyrjo na holansku semju štipichmy. Cži družny běchu mjes tym železnizu se špěšchnišchim konikom — abo lěpje: se špěšchnišchimi konjemi — pšcheměnil, to reča so do awtow šydnuli.

Sažo ma pač tež železniza žwoje dobre, pšchede wšchěm, hdyž tak i dobrej šhwilu ale pač w prawym cžažu jěšdži, kaž naša železniza do Kafez a dale. To móžesch w dobrym měrje do krajiny hladacž. A to šmy cžinili. Najšma bě so wšchudžom i daloka widžanym pišmom šapišata. Na polach a na kufach a w šahrodach to cžitachmy, a hdyž pola Khašowa do hole pšichindžechmy, tež w lěžu. A Šoleschowite haty nam hižo prajachu, šchtož nam Kafecžanške doprajichu: Najšma tu je a cžah šermušchow, cžah šarpow. Nješwacžidlo naš štrawjesche, niz jenož i wěžu Božeho doma, ně tež i pohrjebnišchczom tam pšchi železnizy. Tež předowanje našmy — sa cžłowjeka wošebje! Dale Kafek ke Kulowej pytnychmy, so 1. november niz jenož jubilejny džen Wóšlicžanškeho fararja a i tym wošebity džen. Ně, pšchi a na koležach wohladachmy šemšerjow w šerbstej narodnej draščje. Katolšny wobydlerjo našich pěčnych holanskich wještow šwjecžachu Wšchěch šwjatnych. Tak mějachmy pšched nami tak prawje wobras šerbsteje hole, w kotrejž šydnli pobožny šerbški lud, kiž šebi waži a džerži šwěru wótzow rěčž a wěru. A do tuteje hole šhwatachmy, w Kulowje i cžahaa wuštipiwschi, dale nuts pšchi. Ale cžicha tuta hola njebě, kaž so hewat šhwali. Wětr tam dujesche hórje hacž běchmy jón pola naš „horčach“ šacžuwali. A so bychmy tu „horčach“ dyrhjeli škoržicž, so tu wětrny nje-
duwaja, to njemóžemy runje prajicž. S Bufež a i Bycžina to husto doščž wótrje duje. A próch so i wětrom wjerčjesche

w mrócželach, so bě wšcho šchěre na prawizy. A na prawizu wošebje hladachmy dale dele do hole, tam hdyž so hola, rjana hola pšcheměnja o šhubjuje, tam hdyž so i njej tež šhubjuje tak někotry šerbški štatok a dom. S modernym cžahom je tam šajělo moderne džělo nuts hluboko do šerbsteje hole — a tež moderny duch. Wšche cžěmnošelenych šchtomow wšchudžom wuhenje — industrija.

Wětr nam njeje dołho překi duk. Bórny naš wobdawasche na prawizy a lěwizy lěž a hola so nam šjewi jako cžicha hola. To bě rjenje, tak dužny pšches holu w našymje. Nětko tak mjes šchtomiškami dužny běchmy jej hišchcže takrjež bliže, njech tež wjazny do dala njewidžachmy. Tola dobry pšhecžel nočhnyšche, so bychmy žny daloki pucž hacž do Wóšlinka pšchi šchli. Naž se šwojimi awto-konikami pšchescžahnywschi bě so we Wóšlinku šawróčžil, a wužadžiwschi šobujědžaznych, nam napšhecžiwio pšchijěl. A niz dołho, hola so pšched nami wotewri a Wóšlink naš štrawjesche našdala se šwojim rjanym Božim domom. A hižo běchmy wo wšny a w šarškim dworje.

Knjes jubilar se šwojej knjeni mandželstej a se šwojbnymi naš nutrnje witašche do hižo šhromadžennyh hošči a naš wošchewi po pšchětratym dołhim, tola pač rjanym pucžu.

Jako běchu wšchitny dóšchli a došli, šhromadžichmy so wšchitny horjekach w šarškim domje, so bychmy se šwjatocžnosťju pšched Božim woblicžom pošwjecžili jubilej 25lětneho šastojnškeho škutkowanja knjesa fararja Wiczežka. Šeho tam wobdawachu pšchiwušni a pšhecželjo a šastupjerjo wošady a šastojnšny bratšja. Kěrlušch džaka a dowěry šaklincža i ertow a wutrobow se šynkami harmonija pšches rumy, w kotrychž je šarar na 21 lět mjes wošadu a sa wošadu šwěru džělač w cžěžkich, šrudnych cžahach a w dobrnych, wješelschich cžahach. Šarar Grože-Budyški štrawjesche jubilara w mjenje Budyškeje konferenzy, so šakožuju na 25. psalm: „Knježe, pošah mi žwoje pucže a nawucž mje žwoje šchcžežki.“ Wopominašche škutkowanje jubilara, kotrejž bě so šapocžalo 1. novembra 1903 we Lupoji, hdyž bu młodny duchowny ordiněrowany. 1907 so pšchěšndli do Wóšlinka, i jeneje holanskeje wošady do druheje. A holi je šwěru džeržak, a hacž runje tak daloko w holi, je tola štajnje tež šwěru so wobdžělowač na šhromadžennyh džělach w Budyšchinje. A Wóh tón Knjes je žohnowač. Wón žohnuj tež dale. Knjes šarar Wiczežk so wotmołwjejo džakowašche sa pšhecža a šłowa a sa dar, kotruž jemu šastojnšny bratšja wěnuja, a i došom tež sa pocžescžowanje a dar, — škotu bibliju —, i kotrejž běchu jeho dološnja hižo wošadni šastupjerjo šwješeli. Dale šwěru šlužicž wošadže a žyrkwi, to je jeho wola. — Šso pocžahujo na jedyn i reformaziškich tekštow, na šjewi. Jana 3, 7—11, rěčjesche knjes šarar Mikela-Maleschanski w mjenje šerbsteje předarškeje konferenzy, kotrejež pšchedšydnaj šš. šarar Domašcha a šarar Mjetwa njemóžeschtaj šhorowatoščje dla pódla hycž. Philadelphia je bylo to, šchtož je jubilar pytač a džeržak, bratrowška luboščž a šutki šwěry a wěry šu byše jeho šutki. Philadelphia — bratrowška luboščž njech je jemu špožčžena a Wóh pomhaj jemu, we šwěrye šastawacž hišchcže mnohe lěta wažne šastojnštwo w šerbstej holi. Tež jemu a i tym Šserbstej konferenzy a wšchěm šerbškim šastojnškim bratram wotmołwi k. jubilar i wutrobnymi šłowami džaka a šlubjenja. Se šamšnym tekštom bě tež wón džen přjedy reformaziške a jubilejne předowanje džeržak. Knjes šarar Kapler-Nješwacžidliški wušpěwa modlitwu a i šěrlušchom „Nječ Bohu džakuje so wutroba wšchěch ludži“ wuklincža šwjatocžnosť. Dalšche wutrobne pšhecža a wopominanja sa jubilara a jeho knjeni mandželšku a sa jeho šwojbnych wušpajichu so se šcžehowaznym šhro-

madnym wobjedom, kotryž bě farški dom wuhotował. Tutón bě tež rjenje wupnšeny s kwětkami a se wšhelakimi rostlinami. Tute běchu so kaž druge rjane dary s wožadny a wot pscheczelow s bliska a s daloka darife.

Wontach wabjesche rjany našymški džen. Tuž džěchmy won do pola — a na Wóšlicžanške hory!! Pšchemyžo te wšchaf njejku, tola pak něšto žadne tam delekach a wono je próžny hódne, tam hicz. Wuhlád je rjany a daloki, woboje t horam horje kaž do holanškich dolin dele. Na wobšcherne ležomnošče bliščeje jamy „Eintracht“ mějachmy tam na pschiklad dobry wuhlád a pschehlád. Tenej tny horow hrosny runje kaž tu pola naš Wóšmužowej horje strach, so so šhubi. Kaž tu bažalt abo stolpowy lamaja tak tam we Wóšlinku šcherawo abo Grauwacke. Mózachmy do wobšcherneje skały pohladacž a džiwachmy so na tym, něšto tajke tu wokriedž hole namalacž. Džěl skały je burški, džěl farški. A pilnje so tam džělascche. Mjenje džěla mějachy tšělzy, kotrychž dužny wot skały setkachmy; njemózachy wjele tšelecž, dofelž tam wjele njebě.

Dužny po pucžu běchmy tež nimo kruschwinny pschischli, kotraž je wožebite snamjo sa Wóšlink a hódna, so so sa nju wožebje postaraju. Prajesche to, so je žnadž na 600 lět stara. Riz jeno, so je jeje wobšcher jara nahladna, je wobdžiwacž, ně tež to, so je so jeje cžemjer storo šhubil a so storo jenož hiščeje na jenym bołu na škorje steji a rošče.

Na horu horje strowi cže rjany, wulki Boži dom. Wěšo w nim pobnychmy. Namalachmy jón hiščeje w pschiche žnjoweho žwjedženja, snajmjenšcha šdžěla. A tuta bě wožebita a wožebna a sa toho abo tamneho nastork, na podobne waschne pschicž spytacž žwój Boži dom. Nadpadne je, kať wyžofa tuta žyrkej nutskach: tšeli kubje sa mužškich dołoko wokolo, a tež pscheczěle steja wyžofa na drugej kubi. Psched přenimi durjemi wontach leži kamjen; tutón je hluboko wuteptany, šchtož bu sa dobre snamjo sa wožadu pschipošnate, so žwěru khodži do Božeho doma. Na wěži, na kotruž pak njedóndžechmy, wižaja jara stare swony; žu pobožnych hižo wołake, přjedy hacž wožadu sapschija duch reformazije, pod kotrejež snamjenjom tola jubilejny žwjedžen žwjeczachmy, runje kaž bě ordinazija jubilara psched 25 lětami we Lupoji pod snamjenjom reformazije stala, hdnž je tola 1. november tak rjež dožwjecženje reformaziškeho žwjedženja.

Do hošpódlivého farškeho domu so wróčiwšchi woschewichmy so pschi dobrým kofejem; bjes tajkeho njemóže tola pola naš byčž žadny žwjedžen! A tež dobrých pschikuskow bě nam fararjež knjeni na došč pschihotowa. Hodžinki bježadowanja so pschiamknjachu, ale přjedy hacž bě žebi myžlić, poľasowasche cžajnik wječorne hodžiny a pominasche na dompucž. Po pscheczelniwje posticženym woschewjenjom so rozžohnowachmy s jubilarč žwójbu a jeje pschiwušny. Psches cžemnu, nětk cžmowu holu dowjesy naš awto do Kulowa na železnizu, druhich runny pucž dom. A s dolinow holanškich wjesechmy so sažo t Budyšchinej a dale.

25 lět! To je pschezo něšto wušnamne, pschezo něšto, pschi cžimž mamy so Bohu tomu Knjesej džakowacž a pschi cžimž mamy jeho prošycž a dobroproščenje cžinicž psched nim. A Bohu tomu Knjesej budž džak sa wšcho, šchtož je cžinić hacž žem tež na jubilaru, jeje domje, jeho wožadže! A wón špožcž a daj žnadnje žwoje žohnowanje a žwój schit tam do Wóšlicžanškeho farškeho domu a do žnjeje wožadny!

Džen 10. novembra.

Dužny wot reformaziškeho žwjedženja njeđžemy nimo 10. novembra. My džakujemy so Bohu tomu Knjesej, so so da 10. novembra tam w Eislebenje narodžicž Lutherež Martinužej, s kotrymž žebi potom powoła muža, kotryž by žwězu ewangelija pod bērtlom cžlowješkich žłowow a cžinow precž wšak a na wyžofe stajik. My so pruhujemy a praschamy, hacž so nam hiščeje žwěczi cžista žwěza ewangelija jažnje a — hacž my tež jako žwěrní ewangelžny w jeje žwětle khodžimny. Tole dokonjecž, w žwětle ewangelija žimi bycž, to budže tón Bohu najšpodobnišchi džak a to najdoštojnišche wopominanje teho, kotryž so tam 10. novembra 1483 w Eislebenje narodži.

Sa pruhowanje, rospominanje, pošplnjenje w tym tu někotre žłowa naškeho reformatora dr. D. Martina Luthera.

„Pój, pój, — wšchomóžny wěcžny Božo! — ja žym hotowny, tež žwoje žiwjenje sa to wostajicž, ščerplivy kaž wowža! Pschetož prawa je ta wěž a twoja, tuž nočžu so wot tebe šdalowacž wěcžnje! To budž wobšamknjene we twojim mjenje. Eswět dyrbi mje na žwědomnju njepšchemóženeho wostajicž a by-li so tež moje cžělo, twojeju rukow džělo, pschi tym roslemiko, ta dušcha je twoja a žkuscha tebi a wostanje tež wěcžnje pschi tebi. Šamjen. Wóh pomhaj mi! Šamjen.“ — Luther we Wormžu, do 18. haprleje.

Ja khwalu Tebe, Knježe, žyrkwe šchitarja,
So da jej žwěrnoh', khrobloh' rjeka Martina.
Njech wón tež s niskoh' žnadny cžlowjek bě,
Žoh' wutroba so horza tebi šre,
So ty joh' pschija žej sa ryczerja!
Psched Romom, žwětom, nikim njeczěka,
Na Pižmo so a tebe šaloži!
O kať ty žyrkej, ludny wobšboži,
So na cžmě, bludže da ty žwětku dohwyacž!
To mamy se žwěru so tebi džakowacž!

Žed'n twjerdy hród je našch Wóh žam.

Božeje a žlyščeje něšto, kať dušchne w Amerizy je!

W krawowej bitwje běchu džitwi w Pensylwaniskej šbiczi, wot nětk so wjazy do šjawneje bitwy nješwažichy, nadpadowachu pak w nješchich cžrjódkach Němžow, kiž běchu so tu a tam sažhdli, šapalowachu jim jich wobydlenja a jich žantych na žaložne waschne šabiwachu. Tuceži džitwi buchy s wjetšcha wot bjesbóžnych bělych ludži nawjedowani. Němžy žebi tam nětk male twjerdžisny twarjachu, do kotrychž w cžajku stracha cžěfachu. Žunu bu na to waschne Jan Schell na žwojim žhdliščju nahle nadpanjeny. Tola wón mějesche pulvera a tšělbom došč. Runje bě se žwojimi žynami na polu, jako njepšhecžel pschicžče. Běchu tu 64čd mužojo se žwojim jendželškim wódžerjom Mať-Donaldom. Schellowej najnikódschej žynkaj, dwójnikaj wot 8 lět, njemóžeshtaj sa nanom a sa staršchimi bratrami došhwatacž, busch-taj šajataj a do Kanady wlecženaj. Běsche něhdže popođnju wokolo dweju, jako so džitwi na twjerdžisnu walichy. Schell a jeho šchtyrjo žynojo tšělachu s tšelerskimi džerami, Schellina pak tšělby natkowasche. Njepšhecžel móžesche malo cžinicž. Wjazy krocž hižom běsche šphtal, hacž te khěži krocžicž, ale kóždy krocž dyrbjesche psched morjaznymi kullami sažo žofacž. Šlonežnje so Mať-Donaldej žamemu radži, hacž t durjam pschicž, kotrež se žochorom wupacžicž pytasche; jako pak na tym džělascche, bu do nobi tšeleny. Šhětšje rucže Schell šakubu wotžubnyšchi šranjeneho wódžerja do khěže ščajny a durje sažo šakubny. To

wutorze woblehnyjnych i wulkeho stracha, pschetož nětk jim nje-móžachu křěžu wysche hlowny sapalicz, dokelž bychu hewaf kwojeho wodzerja řobu spalili. Wysche teho bě Schellerowy pulber ni-male wutřelany, i Mat-Donaldom pať mējachu nětko tež jeho pulber. Jako nje-pscheczěljo kwojeho wodzerja jateho widžichu, postróžichu řo a wotendžechu do lěřa, ale bórřu pschindžechu řařo a pytachu křěžu i wotmachom dobyč. Šlónzo řo runje řho-wařche a postkoczeřche se kwojinu požlenimi pruhami krawne bitwischczo w lěřu. Schellowa kwojřba bě wot krawneho džěla wuprózowana, ale niž do hrořy řahnata. Nan a řynojo, jako běchu kwoje řělby ř dalřchemu wojowanju pschihotowali, čřař-ahu na nowy nadpad, macz pať tamny křařny řhěrluř, pořny wěry a dowěrjenja, wot Luthera řanjeře: „Řed'n twjerdy hřód je našy Bóh řam, břón dobra, řylna řkala“. Muřojo kwoj hłóř hnydom i řejnym hłóřom řjenoczichu, a wěrjaze řpěwanje řacž ř džiwjemu nje-pscheczělej řlinczeřche. Šřtucřka:

Šdy b' řwět řo njerwit i čřertami
A nař wřchěř požřjecž čřyřli,
Dřa to nař nicžo njeřřřóži,
Wřřař byřny i měřom byřli!“

hřchcže njebě wuklincžafa, jako džiwu w nahřym řřóřu řo wřó-čřiwřchi kwoje řělby psches řělěřřke džery woblehnyjnym napsche-čřiwu řřřachu, ale řhřóřla Šhellina řo do hrořy njeda. Řhěřřje řucže wona se řekeru do nje-pscheczělowyř řělřow pjerjeřche, tať řo řu řich pjerč řhibnjenyř. Wřeř řym řo muřojo na nje-psche-čřela mějřachu a jeho do řady řahnachu. Bórřu řo čřmiřche, duř řebi řchell leřcz wumřřli. Wón pocza se řwojimi wřřřacž a wofacž, jako by pomoz čřahnyč widžřł. Duř nje-pscheczěljo čřěřnyřhu. Mějřachu řednacžoch morynyř a dwanacžoch čřěřřy řranjenyř, wot kotřychž džetwecžo tež bórřu wumřřchu. Še Šhelleroweje řwójřby njebě niřřřón řranjeny. Šhelleroweř jateř řynřaj řuřřřaj pořdžřřcho řa jateho Mat-Donaldu wuměnjenař.

Zyrřej a řřat.

Mišňnjansři dom, hlowna zyrřej evangellřich, je na 10 lět řjes dospołneho řwonjenja. Dwaj řwonaj, — ton wjěřřchi bě 7098 řilogr. čřěřki — řadařche řebi wulka wójna. Tajři pobrach je njedostatř wofebje řa tutón hlowny Bóži dom. To řacžuwachny pschezo. řón wotřřronicž bě čřěřko. Tola nětk je tať daloko, řo řměje 1000lětne Miřňnjjo řařo pořne řwonje-nje. „Domowina“ — Heimatverein — čřze wjěřřchu řumu pľacřicž a Miřňnjansře řachantřřwo wuhotujeteř loteriju řa řwonj a Herfordřka milinarnja dari pjenjes řa elektriske řwonjenje. Šwonj budžeřa w Apolda pola Šhillinga late. — Tuta powjěřcz řwjeřeli zřle wěřcže zřřu evangellřu Šakřřu, wofebje tež řnyř, řotřř křařny nadobny Miřňnjansři dom řřnaja.

Wřchelafe i bliffa a ř daloka.

Dženřa a w tutnyř dnjach je wopor řa miřňnjantřwo mjes muřřřej młodřinu, t. r. řa evangellře džělo řa nju a mjes njeř. Šřřóž čřař řnaje, řón wě, řo mōžěř tu we wěřřym řmyřřle řěčřecž wo řwonřownym a řnutřřownym miřňnjantřwe. Tuř čřzemy řobu byč na džěle a řřadowacž do kollekty abo hewaf darowacž.

Macžerny hłóř. Řřchěřčřřjansřa řnjeni řunje niřo řorcž-my džěřche, jako řorcžmať młodeho čřřowjeka ř durřeni won řchwiřny. řón bě hřřom daloko na pucžu řřaženja. Šakřřitwajo

a i pľacřemi hřřo wón pěkneje řnjenje, řotřař bě pořřřřa řa řenu řuku na ramjo polořřka, njeřřřny, donřž řo wona ř čřř-čřřim pscheczěřřnym hłóřom njeřwopřařcha, řřřto je. Młodženř řřeřeřche, řař by řo jeho Bóža řřřa řřřa řřřa. řotom pať řo na-řřřžany wobřocři a řřchěřotafche na zřřem čřěle. řnjeni wuhla-dawřřchi pľajeřche: „Wař hłóř mi řlinczeřche, řař mojeje macžerny hłóř, ale řejny hłóř je hřřom wjazy lět woněřřł w řmjercži.“ „Mějěřeřche po řajřim macž, řřž wař řubowařche?“ řo řnjeni wopřařcha. Wótřje řapľakawřřchi młodženř wotmōřwi: „Řaj měj-jach macž řař jandžela, a wona kwojeho řřna jara řubowařche. Ale po řejnej řmjercži je řwět pscheczřiwu mi; řřm řřubjeny.“ „Bóh je hnadny a jeho řřmilna řubocž řo tež najwřěřřchcho hřěřřniřa řřřa,“ řnjeni řařo miřje řřřřřřowařche. Młodženřej řo wutřoba hnyjeřche, wón džěřche do řo.

řěta řařřđžechu, jako ř tej řnjenje zřřřř, řerje řwobľekany řnjěř, pschřřđžechu. řón ř njeř ponřřřne pľajeřche: „Njemějěče řa řřo, řřm ř daloka řem pschřřřřř, řo byř řo wam pođřřřowaf řa řřřřř řřchěřčřřjansře řubocžče, řotřřž řčze mi pschěd lětami wo-pokafafa. Šřm řo jara pschēmēřł tať, řo mje wjazy njemōže-čze pořnacž. Šdy pať řřm wař řunje jenož řunu widžřł, byř wař tola wřřřřřom řařo pořřař a wofebje wař hłóř, řřž je tať pođomny mojeje macžernemu hłóřej. Nětk řo wona na řamneho młodženřa pschěd řoreřřnu dořomni, a zřřřř ři pořwě-dafche, řať řu řenu řejne řřowa ř řohňowanju byř a jeho ř wō-břocženju wjěđle. „Wařřa řěčř: Řě, niž na wěčřne řřubjeny — řřodžěřche řo mnu, hđžč džěř; mi běřche, jako by moja řřmerna macž ř rowa ře mni řěčřřa. Šřo řřwójř hřěřřow rořřawřřchi řebi wotmřřřlich, tať řřwř byč, řař budže řo řnjěřej řeřřbeř a mojeř macžeri řřřřřřacž, a psches Bóžu hnadu a řřmilnocž řřm tež řřwójemu wotmřřřřenju mōřł řřwěřny byč a řřřřřowařja pschewřřncž.“

Wotľafanje mřěřazeje macžerje. W amerikanřřim mějěče řřiladelfiji džěřche muř po řařř, pschěd řotřehōž hōľczez řřřřřřřřř řo dar pľocřeřche. řeho čřřřřch wón wotřřřřřacž. Tola w hōľczřřřřř hľadanjju něřřřto ležěřche, čřehōž dla řo wón wo-přařcha: „Šřto čřřěř i pjenjesami čřřnicž?“ — „Šřebi řřřřřa řřřřř, mōj řnjěže,“ řěřřřche wotomřřřwjenje. „Mějěřř džęřřa hřřchcže nicžo řěđł?“ — „Niczō, mōj řnjěže.“ „Mějěřř wěřnocž?“ řo muř wopřařcha, řenu wōřřje do wocžow hľadajo. „Řaj wě-řcže, řnjěže.“ — „Mafř nana?“ — „Řě, mōj řnjěže, mōj nan je moryny.“ — „Šđžeha je řwoja macž?“ — „řa mi pořřenju nōž wumřřje. řōjčze řa mnu! Čřřu wam poľřřacž, hđže moja macž je.“ Muř řo wot hōľza dowjěřcz da do hľbjeneje řhěže, „řo je moja macž, řnjěže,“ hōľz na čřělo poľřřřřo pľajeřche. „Šřřto bě poľa řwojeje macžerje, jako wumřř?“ řo muř hnyř řařo wopřařcha. „Nřřřřōň hacž řa, řnjěže.“ „Pľajeřche čřř macž řřřto, pľjedy hacž wumřř?“ řo muř hnyř řařo wopřařcha. „Řaj, řnjěže, wona pľajeřche: Bóh budže řo řa řebje řřřacž, mōj řřno.“ Bóh běřche na řejnu wěřř pohľadař a řejnemu řřnej pomozniřa pōřřřař, řotřehōž wutřoba bě poľna řobucžčřřjenja, řotřehōž bě Bóh tež ř řřřřřřř wōňřowař a řřž řo řřwěřu řa wofř-řocženeho hōľza řřřřřche.

68. pľalm w řřřřřřř řřřřřřř řřřřř: „Bóh je nan řřřřřřř a řřřřřřř wudowow.“ Šřřřřř řo na jeho řřřřř a řřřřř řřřřřřř, řón njeřbudže řařanřřjeny. „řerje řenu, řotřřž ma nadřřřju ř njemu.“ řř. 34, 9.

řřřřřřř: Ř. w řř. řa poľutny džěř (24. po řř.). — Ř. w Ř. řa řřřřřřř njedžělu.

řamōřřřř ředafřor: řaraf Wřřřřř w řřřřřřřřř.